

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Brassó, Nagy- s Czerna-utca sarkán
Papp F. utortraktára fölött, I. em.
hol a szerkesztő hétköznapiakon délelőtti
9-11 óra között.
Bolyai, mester-utca 325. sz. a.
hol minden délutántalálható
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben házhoz-hordva v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt, fél évre 3 frt 50 kr
negyed évre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.
HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sor helye 5 kr (1-10 so
helye 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdet-
éseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bérlegdíja 30 kr
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek és ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi s zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszuszóli, kőhalmi, medgyesi, nagy-szinki, segesvári és szent-
ágotai kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G
L. s társa, 'Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

144. szám.

Brassó, Kedd, december 20-án.

III. évfolyam 1887.

A népkönyvtárak és népolvasmányok.

Budapest, 1888. december 16.

A tél néptünk életében elveszett időszak. A készlet emésztve, semmit sem produkálva, sőt, fájdalom, igen sokszor tivornya, tékozlás között telnek a hosszú téli esték. Látva e tespedtséget, ismét és ismét felmerül a népkönyvtárak és népolvasmányok kérdése. Miért nem foglalja el a nép üres idejét hasznos művek olvasásával? miért van az, hogy a magyar ember oly idegen a könyv, a betű iránt? Ha a nagy munkaidőben nem is, de télen ráérne olvasni? Miért nem teszi?

Édes hazánk tizenhat milliónyi lakosából, irodalom, művészet alig létezik egy millió számára; sőt ha szigorúan számítunk, be kell érünk másfél-száz ezerrel a könyv- és hírlappártolók számát. A magyar ember könyvre nem ad pénzt. Pálincás bolt minden falu minden utcáján van, míg könyves bolt vármegyénkint akad meg egy-kettő. Feljárhatjuk a falvakat, míg a nép hajlékaiban bukkanunk egy-egy családi könyvtárra; pedig minden valmire való házban kellene létezni egynéhány jó könyvnek, melyeket a családtagok használnak olvashatnának. Hány gazdag polgár van, a kik irodalomra egyetlen krajczárt sem adnak! Jókai regényeit hiába keressük a gazdag polgárság házaiban, sőt még a birtokosság is csak kérkedik a „nagy Jókai“-val, de a könyvét meg nem veszi. Most, dicsősége tetőfokán, hazánk legnagyobb írója örül, ha egy-kétezer példányban eladhatja regényeit.

Néptünknek nem kell semmiféle nyomtatott betű, kivéve a naptárt, melyből a legolcsóbbat, tehát a legrosszabbat veszi. A magyar népek egyáltalán nem természete a könyvvásárlás.

Szabad-e ez állapotokat tovább tűrni? — Bizonyára nem. Hiszen kétségbeesztő még a gondolata is annak, hogy az általános műveltség hazánkban oly szűk korlátok között él, hogy a magyar irodalom és tudomány, melyekért a nemzet annyit áldozott, az ország tizenöt millió lelkére nézve nem létezik. Kis nép vagyunk. Régen megmondott: lételünk függ attól, hogy tudunk-e műveltségben, előhaladásban lépést tartani nyugat nagy népeivel. Mindenki meg van győződve, hogy tud-

nánk, ha akarnánk; mert a magyar ember ritka tehetséggel van megáldva: eszes, okos faj. De mit ér ez, ha holt tőke, ha nem fejlesztjük, ha nem értékesítjük? Erőszakkal hiába akarnók hényszeríteni, hogy forduljon a műveltség forrásához, a könyvekhez. Jelenleg úgy áll a dolog, hogy nem szomjuhozza e forrásokat, nem képezi szellemi szükségletét az olvasás. Oda kell tehát vinni a dolgot, hogy mindez megváltozzék. Rá kell szoktatni a népet a könyvek, az olvasás szeretetére.

Hogyan?

Iskolai és népkönyvtárak által. Állítani kell minden iskola mellé népkönyvtárt, melynek darabjait a gyermekek hazahordhassák olvasás végett. A könyvtár szép képes könyvei és hasznos népies iratai otthon a családi körben is érdeklődést keltenek. A szülők szívesen lapozgatnak a könyvecskében, sőt elolvassák, vagy a mi még jobb, felolvastatják gyermekeik által. Ekként terjed az olvasási kedv, a könyvtár kötetei megteszik vándorútjukat a családok között, s már most a jelenben is hatással vannak az általános népműveltség terjesztésére. Mert ha a tizenhatezer népiskola növendékei csak a téli hónapokban hordozzák is haza a jó olvasmányokat, már ez azt teszi, hogy a nép hajlékaiba milliónyi jó könyv jut el. De az eredmény a következő generációban lesz valóságosan rendkívüli, mert az iskolába járó gyermeket már a zsenge korban rászoktatjuk a könyvek szeretetére, az olvasásra. A tanító ugyanis a legalsóbb osztályu gyermekeknél kezdi a könyvek kiosztását. A ki jól tanul és jól viseli magát, az jutalmul egy-egy képeskönyvet kap ki olvasás végett. Így az egész iskoláztatás alatt folytatva a könyvek kiosztását, főként ha a tanító részéről egy kis ellenőrzés is járul a dologhoz, lehetetlen, hogy a kívánt eredmény megközelíthető ne legyen.

A gyermek iskoláztatása ideje alatt rászokik a könyvtár szebbnél szebb darabjainak olvasgatása által a jó könyvek szeretetére. A könyvek, a könyvtár iránt bizonyos tisztelet támad benne, mivel mintegy jutalmul, elismerésként kapta ki a jó könyveket. Ha elvégezte iskoláit, akkor is meg lesz neki engedve, hogy el-eljárjon az iskolába egy-egy jó könyvért, melyet a tanító szívesen kikölcsönöz a népkönyvtárból. E szerint az elemi első osztály-

tól egész a sárig, folyton nyitva áll az iskola mellett szervezett népkönyvtár mindenki előtt. E könyvtár a műveltség, a haladás tűzhelye, életforrása lesz. A nép általa a legjelesebb művekhez ingyen jut s ekként megkedveli, megszereti az irodalmat. Lelki szemei felnyílnak, becsérzete feltámad, hogy önerejéből is támogassa a nemzeti irodalmat és művészeteket. Az egyes emberek is fognak pénzt adni könyvekre, a jobb módúak nemes ambíciójuknak tekintik, hogy jó művekből ők is állíthassanak családi szentélyükben egy kis könyvtárt.

Semmi sem látszik azért sürgősebbnek, mint hogy a népiskolákban felállítsuk a népkönyvtárakat. Az iskolahatóságok, a községi ügyek vezetői kövessenek el mindent, hogy e közhasznú intézmények minél előbb létesüljenek. Legyenek a néptanítók az ügy lelkes bajnokai, hiszen az ő népszerűségük, az ő tekintélyük növekedik azzal, ha a nép a népkönyvtár által egész életén át összeköttetésben marad az iskolával. — A népkönyvtárak felállítása nem oly óriási feladat, mint első tekintetre látszik. Mert csak a kezdet kezdetén kell átesni. Ha az első alap megvan, könnyű azon tovább fejleszteni az intézményt. Első alapul pedig kevés jó mű is elégséges.

Csak kezdeni kell!

A kezdésre legalkalmasabb a téli időszak. Úljenek össze, beszéljék meg a dolgot a községek, az iskolák irányadó férfiai és mitse habozva, létesítsék a hasznos intézményt. Gondolják meg, hogy a nemzeti közművelődésügynek óriási szolgálat tételük azzal, ha a tizenhat ezernyi népiskola mellett ugyanannyi népkönyvtár szerveztetnék. És mibe kerülne ez? Igazán semmibe. A jobbak, a nemesebben gondolkozók kevés buzgósággal akár karácsonyra felállíthatnák. Képezze tehát ama jók, ama nemesen gondolkozók között beszélgetés tárgyát pár estén ama fenti kérdés, mely már úgy is teljesen meg van érve a megvalósításra. Trefort miniszter úr több rendeletben sürgette a népkönyvtárak megvalósítását; közelébb a közművelődési egyesületek kongresszusán és azelőtt az országos tanítógyűlésen is szóba került, valamennyi egyházi hatóság foglalkozott vele s a dolog vége mindenütt a sürgősség, az eszme meleg ajánlása.

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

Georgia utolsó királynéja.

— Történelmi vázlat. —

Wille után.

(Folytatás.)

A királyné legelkeesebb hívei a psaviak és tusi-niek valának; két kis kaukázusi nép, lakva északkeletre Tiflissel a Fora partjain, melyek annál félelmetesebbek voltak, mert ősi törvényeik s szokásaik kötelezővé tették a bátorságot és bosszút, sőt a férfiaknak halálbüntetés terhe alatt tiltva volt, hátukon sebbel visszatérni hazájukba, vagy pedig szakállukat addig megnyírni, a míg egy rokonuk halálát meg nem bosszúlták.

Ösödöktől fogva egész az utolsó időkig a georgiai királyok testőreit e népekből választották. Ezért is ragaszkodtak ők leginkább a királyi házhoz. A harag, melyet a toladók s királyi házuk leigázói ellen kezdetől tápláltak, vad dühvé vált, mikor arról értesültek, hogy királynéjuk orosz kémekkel vétetik körül s fogva tartatik.

Sőt mikor a királyné titkos követe hírül hozta nekik, hogy a királyné kéri védelmüket és segítségüket a kiszabadulásra, akkor a hű psaviak szent fogadtatást tettek, hogy kiszabadítják királynéjukat az oroszok kezéből s gyermekeivel együtt saját felreessző völ-

gyeikbe hozzák. A királyné és a psaviak közt pontos szökési terv lett megállapítva. Epedve várta a boldogtalan asszony a menekülés percét, melyre minden a legapróbb részletig előkészített, s vakon bízta titká-
nak minden részletét az áruló Kalatusoffra, mint legmeghittebb emberére.

A psaviak közt volt egy kiválóan bátor férfiú; természetére s erejére nézve valóságos óriás: Hadilla. Nemzete őt bízta meg a kiszabadítás keresztülvitelével. Már többször fordult meg Tiflisben, titokban találkozva a királynéval s megállapítva vele a menekülés részleteit. Végre megállapított a menekülés napja és órája. Hadilla áruhában akarta megszöktetni a királynét, titkos, csak általa ismert úton.

Tsitianoff tábornok azonban mindenről értesült az áruló Kalatusoff által s néhány órával a szöktetés előtt Hadilla elfogatott. Még aznap este maga elé vezettette őt a tábornok, hogy kihallgatása által beigazolvassa a királyné szándékát. A hűlen, gyalázatos Kalatusoff a szoba egy függönye mögé rejtőzött, hogy tanuja legyen a kihallgatásnak.

Hadilla büszkén s bátran lépett be, anyanyelvén köszöntve a tábornokot.

— Miért jöttél Tiflisbe? — kérde tőle Tsitianoff.

— Sőt vásárolni! — volt az egykedvű felelet.

— Ne titkold előttem az igazat. Vajjon nem más okok hoztak téged a városba?

— Nem, csak sőt akartam venni.

— Ember! Életed kezemben, veszve vagy, ha nem mondd meg az igazat. Tudd meg, ha tagadod, akkor ebben a helyben lefejeztetlek.

Ezen fenyegetésnél az óriás fenyegetőleg egyenesedett ki, jobbjával elővonva övéből egy hosszú tört.

— Engem lefejeztetni? Ki által? Talán ezzel az örmény tolmácsal? Hát azt hiszed, nincs kezemben többé a késem?

A tábornok látta, hogy fenyegetésekkel nem megy semmire. Felkelt tehát ültéből, közeledett Hadillához s bizalmasan vállára téve kezét, így folytatá:

— Derék psáviai! ne haragudjál, a tolmács nem fog merészelti hozzád csak nyulni is. De csak erre felelj: ki hívott téged ide a királynéhoz.

Hadilla ajkára harapott s hallgatott. Minden kíséreltet, őt vallomásra bírni, hiábavaló maradt. Ekkor intett a tábornok s Kalatusoff lépett elő, a ki jelen volt mindig, ha Hadilla a királynéval beszélgetett.

— Hadilla! — mondá az áruló, — ne titkold többet idejövetelednek valódi okát. Itt vagyok, hogy meghazudtoljalak. Nem emlékszel, hogy ott voltam a királynénál, mikor tegnap hírül hozlad, hogy minden készen van a szökésre s hogy Kukiban (egy falu Tiflissel szemben, a Kur tulsó partján) készen állnak az ösvérek, a melyekkel a hegyszakadékok közé szándékoztok menni.

Valósítsák meg tehát, a kiknek nemes hivatusukhoz tartozik! . . .

Dolinay Gyula.

Belföld.

Brassó, decz. 19. (A honvédség szabadságolása.) A honvédelmi miniszterium a honvédegenység ideiglenes szabadságolására nézve — mint a „Hircsarnok” jelenti — új részletes rendszabályt és utasítást dolgozott ki, melyet Ő felsége a király j. évi november 25-én Gödöllőn kelt elhatározásával jóváhagyott s annak azonnal való életbeléptetését elrendelte. Ez utasítást most közli a honvédség „Rendeleti Közlönye” s betartása iránt a miniszterium már megtette a szükséges intézkedéseket.

Brassó, decz. 19. (Országgyűlés.) A képviselőház f. hó 17-iki ülésén játszódtott le a nemzeti múzeum és országos képtár nagy szenzációt keltetve. A vizsgálat véget ért, a közoktatásügyi miniszter megadta válaszáat a Polonyi Géza és Komlóssy Ferencz interpellációira. A vizsgálat részletei ismeretesebbek már a napi közlésekből. A támadások által személyekben is érintett személyek megnyerték a parlament előtt elégtételüket s a mi a két minisztérium adminisztratív bajait illeti, erre nézve a közoktatásügyi miniszter kijelentette, hogy a vizsgáló bizottság működését nem tekinti befejezettnek, sőt ezt még szakértőkkel kiegészítvén, javaslatok tételével fogja megbizni az intézetek kezelésének javítására nézve.

A miniszter válaszában alapját s egyszersmind főrészt képező bizottsági jelentést Berzeviczy államtitkár olvasta fel s a miniszter válasza után Polonyi Géza sietett kijelenteni, hogy a vizsgálat teljesen alaptalanoknak mutatta ki a nemzeti múzeum és országos képtár vezetőinek becsülete ellen a közvéleményben támadt hírdetéseket; de ez intézetek kezelésének rendtelensége miatt panaszt emelt s ennek illusztrálására konkrét példákat hozott föl. — Személyes kérdésben való fölcsóválása provokálta Horváth Gyulát és Pulszky Károlyt is s provokálta Trefort replikáját.

A ház — miután még Komlóssy Ferencz is megnyugodott a miniszter válaszában — egyhangulag tudomásul vette ezt.

Lesz-e háború?

decz. 19.

A bécsi „Presse” f. hó 17-ikéről a következőket írja: Ma d. e. a bécsi Burg tanácskozási termében. Ő felsége a király elnöklése alatt, ismét tanácskozás volt, mely azonban, a látszat szerint, inkább csak előkészület egy legközelebb megtartandó nagyobb katonai értekezlethez. Ezt abból következtetik, hogy Fejérvári báró Bécsben időző magyar honvédelmi miniszter s Pejacevics gróf hadtest parancsnok, a tanácskozásban nem vettek részt. Az előbbi az értekezlet kezdetén d. e. 10 órakor a külügymin. palotában tett látogatást, a hol körülbelül fél óráig időzött. Az előleges tanácskozásban Ő felségén a királyon kívül részt vettek: Albrecht főherczeg tábornagy, a hadsereg főparancsnoka, Vilmos főherczeg tüzérségi felügyelő, Bylandt gróf hadügyminiszter, Beck báró, a tábornok főnöke s a hadügyminiszterium két osztályfőnöke. Tegnap d. u. a király hosszasan tanácskozott Albrecht főherczeggel.

A brüsszeli „Nord” hosszabb pétervári levelet közöl, mely tagadja, hogy Ausztria Magyarország és Oroszország között e pillanatban a háború veszélyétől kellene tartani. Sem az orosz kormány, sem az orosz nép nem akar háboruszkodni s különben is semmi nem elfogadható okot sem lehet felhozni arra, hogy a háború veszélye bekövetkezhessék, valamint arra hogy a háború indokolt volna. A két kormány között mutatkozó differenciák egyedüli oka a bolgár kérdés; de Bulgária nem képez elégséges alapot arra, hogy miatta a két állam háborúba keverednék. Coburg Ferdinánd herczeg bukása idegen beavatkozás nélkül is bekövetkezik, s akkor a bolgár kérdést a hatalmak együttes eljárásával könnyű lesz megoldani. Az idézett forrás szerint az egész bonyadalmat a német sajtó izgatása okozta, mely az egyes lovasezredek a helyőrség nélkül levő határállomásokra való elhelyezésértelenül felfújta.

A pétervári „Novoje Vremja” a helyzetről szóló fejtegetésében azt mondja, hogy az orosz kabinet, ha Ausztria-Magyarország Galiciában levő csapatainak létszámát felemeli, az ily módon történő elővigyázati intézkedésben nem fog nem fog megütközni, hanem csak is saját katonai posztójának megfelelő megerősítésére fog szorítkozni a nélkül, hogy ebből az állapotból valami politikai eseménynek kellene bekövetkeznie. A „Novoje Vremja” véleménye teljesen egyezik az irányadó politikai körök felfogásával.

Az angol lapok valamennyien háborús jelnek tekintik a „Ruskij Invalid” cikkét s túlsúlyra emelkedik az a vélemény, hogy Németország és Ausztria-

magyarország — ha nem is fognak ultimatumot intézni az orosz kormányhoz — bizonyára diplomatiailag jegyzék útján felvilágosítást kérnek a fegyverkezések felől és kifejtik ama kívánságokat, hogy a tarthatatlan fegyverkezési állapotnak vagy így, vagy úgy, de véget kell vetni. Oroszország azon alternativa előtt áll, hogy vagy enged, vagy kiáll a harcra. Nincs kizárva tehát — az angol lapok szerint — annak a lehetőség, hogy a tavasszal kitör a háború.

Még mindig a fölszínen.

(T.) Mindenütt a kolomp határoz, a kétlábuak és a négylábuak közt egyaránt. A jó kolompost tuskón-bokron keresztül követi a hozzátartozandóság és ha Eötvös Károlynak a szélsőbali kolomp rázása, még huzamosabb ideig nem válik unalmassá, s mint „üldözött prókátor” még buzamosabb ideig is kedvelni fogja az üldöztetést, egyszer csak arra ébredünk, hogy a Deák Ferencz emléket a szélsőbal fogja tisztelni legjobban, lélektani törvény lévén, hogy a szélsőségekre hajlandó emberek, egyik szélsőségből a másikba szoktak átmenni. És hogy a szélbalon a Deákizmusra hajlam mutatkozik, ezt kivette belőle Eötvös Károly, mert a hányszor Deák Ferenczre, mint példányképre hivatkozik, bizonyos lehet, hogy pártja részéről, mindig a legnagyobb elismerésre fog találni.

Olyan haladás ez, hogy csak az tudja megítélni, a ki ismeri a szélsőbálnak a tüdejét, a máját, s azokat az időket, melyekben Deák Ferencztől nemcsak azt tagadták meg, hogy karakter, de hogy ember volna még az is: hanem egyszerűen szörnyeteg volt. Mert, a ki el tudja adni a hazát, nemzetet, az országot; a ki a haza ellenségének szolgálatába szegődik, a ki eladja az ősi jogot, ősi törvényt, a ki a nemzet dicső harcainak minden lehet örömdényét megemmisíti: az csak nem lehet más, mint szörnyeteg. . . . És a szélsőbal ma már ott van, hogy Deák Ferenczt nemcsak nagy embernek, nagy hazafinak, nagy karakternek ismeri el, hanem példányképpül állítja fel, s a szónokot, a ki mint ilyenre, rá hivatkozik, megtapsolja. És hihetőleg ennek a tapsnak határa alatt mondta Tisza Kálmán a decz. 14-iki ülésen Eötvös támadásaira a következő szavakat:

„Nem beszélek a történelemtől, az nem sokat fog egyikünknek sem beszélni, hanem a közel jövőnek ítéletére, midőn még emlékezni fognak ránk, de a pártszenvédélyek már elaludtak — nyugodtan bizom azt, hogy mondja meg, volt-e erkölcsi érzékem, követtem-e azt egész politikai pályámon és vajjon az alkotmányosságnak nem tettem-e sokkal nagyobb hasznát, mint számon azok közül, kik az ez elleni vétség miatt megtámadtak?”

En meg vagyok róla győződve, hogy a közel jövőben (hiszen 20—25 év is közel jövő) a szélsőbal, ha ugyan még akkor is lesz, épen oly tüntetésszerűen fogja hangoztatni a Tisza Kálmán nevét az akkori miniszterelnökkel szemben, mint hangoztatja most a Deák Ferenczt Tisza Kálmánnal szemben. Tempora mutantur . . .

Hogy pedig Eötvös Károly, az üldöztetési mániában szenvedő világhírű ügyvéd, a kaposvári szélsőbal ügyét nem kisebb verve vel tudja védelmezni, mint a védelmébe vett ügyeket szokta, az a világot még csak meg sem lepí. Bátran felteszszük róla, a mit Szemere Bartalanról beszélnek, a ki egy ő általa készített beszédet mondatott el a pozsonyi diétán egy másik képviselővel, aztán felállt, s a saját maga által készített beszédet, ugyancsak maga, tönkre tette. — Mondom felteszszük az Eötvös Károly fényes tehetségéről, hogy ha egy kormánypárti képviselőnek volna a meghatalmazottja a például Széchenyi Pálnak, hát épen úgy tönkre tenné azt a beszédet, a mit most a kaposvári szélsőbal érdekében mondott, mint egykor Szemere Pál a magát.

Nincs olyan ember széles ez országban, a ki Eötvös Károly beszélő talentumát kétségbevonja, s ha valamiért, akkor bizonynyal ezért üldözik őt — a kliensek! Egy ilyen prókátorról felteszszük, hogy sem éjjele, sem nappala, hogy ebédét sem tudja elkölteni békességben: de azért reméllem, nem követeli tőlünk: hogy minden szavát elhigyük?

Már mi csak azt hisszük, a mi a magunk malmára hajtja a vizet, s nem neheztelünk az ellenzékre, ha ő is a maga gusztusa szerint akarja lerántani a kaposvári választást.

Itt úgy látszik, egyik fél sem kapitulál, legfeljebb is az argumentálást unja meg. Csak azt nem ériük meg, hogy Eötvös Károly is megunja. A konok perlekedőnek épen az a szerencsés betegsége van, hogy megunja a hallgatóság, megunják a bírók, megunják a gyorsírók, megunják a hírtapudósítók, megunja az olvasó közönség, megunja a párt, még maga Kaposvár is, csak ő nem unja meg magát soha! . . .

Városi ügyek.

Brassó város közgyűlése

(Vége.)

A földvári földmivelő iskola felügyelő bizottságába Schusztér Károly választott.

A községi választókat összeíró bizottságba választottak: Marczell János; Neugebahren Henrik; Porr György; Román Lajos és Schiel Gusztáv; az igazoló bizottságba pedig: Baiulescu Bertalan és Porr Keresztély.

A legtöbb adót fizetők jövő évi jegyzéke tudomásul vétetett. Városi zenekarunk számára szükségeltető hangszerekre 2000 frt. szavaztatik meg. A városi óra kezelésével Dressnandt Ede biztat meg, mint legelőször ajánlattevő.

A hátsó utcái malom bérbeadásának kérdése hosszabb vitára adott alkalmat. Végül elhatározatott, hogy legjobb volna azt végleg eladni, mely kérdés fölött a február hó 8-án tartandó közgyűlés fog határozni.

Hosszabb vitát keltett a helypénz bérbeadásának kérdése. E tárgyban versenytárgyalás tartatván, két ajánlat érkezett be s. p. Adler Rezső, a ki 13,299 frtot ajánl s az eddigi bérlet, Jeckel Vilmosé, a ki 13,131 frtot ajánl a városnak. Utóbbi ajánlatában igen érdekes és nagyon is megfontolandó dolgok foglaltatnak. Az eddigi bérlet az övé volt. Ő akkor vette ki, mikor a város egész területén szedett helypénzt, egyes helyek kivételével. Azóta a város Drechsler kávéháza előtt verendát engedélyezett; 1884. óta eltöltött neki a vasutnál helypénzt szedni, a baromvásárt kivitték a városból; a nagyutca előtti tért parkírozták s végül eltöltötték a vásártérről a foltozó cipészeket és zsibárosokat.

Habár kétségtelen, hogy ezek mind teljesen indokoltak, sőt egy részük feltétlen szükséges is volt, az sem tagadható, hogy ezzel a bérlet jövedelmei csökkentek, tehát méltányos lett volna, erre esetleges bérleengedés által tekintettel lenni. Ezért követel Jeckel bérlet 1900 frt kárpótlást. De kész lemondani erről, ha a bérlet neki újból kiadatik. A közgyűlés azonban napirendre tért az ajánlatok felett s új versenytárgyalást rendelt el, még pedig Königes János azon határozati javaslatának elfogadásával, hogy a bérlet csak egy évi időre adatik ki, melyen túl a város azt házilag fogja kezelni.

A város utai és csatornai (?) tisztításának biztosítására tartott versenytárgyalásra három ajánlat adatott be. Fuchs Bernát ajánlata, mint legelőször, elfogadottnak.

Végül dr. Fabriczius József városi főorvos tett jelentést egy a tanácsházhoz Brassó város egészségügyi viszonyait illetőleg benyújtott értekezéséről, melyből kitűnik, hogy Brassóban a halandóság 1000 lélekből 25.

Az érdekes munka elkészítéseért szerzőnek köszönet mondatott, a mivel a gyűlés véget is ért.

E. M. K. E. népgyűlés Hétfaluban.

Az E. M. K. E. brassómezei fiókegyületének választmánya népgyűlést hirdetett vasárnap délutánra Csernátfaluba. Nem ült zajt vele, csak bizalmasan hívta fel erre az érdekeltek figyelmét. Még plakát sem volt látható. Csendben rendezte, csendben végezte. A cél volt: megismertetni a csángóságot az E. M. K. E. intenczióival s céljával és ennek révén belevonni őket az egyesületbe. A cél el is érte a vasárnapi népgyűlés. A szépen sikerült gyűlés lefolyásáról következőben tudósítunk:

Vasárnap d. e. Hétfaluban csaknem összes egyházaiban a szószékről hirdették a lelkes papok az E. M. K. E. céljait. A templomból kijöve, a derék községi előjáróságok a templom előtt doboltatták ki a népnek, hogy délután az „International” vendéglő nagy termében népgyűlés lesz. Ennek köszönhető, hogy d. u. legalább is 200 értelmes csángó, a nép javából, jelent meg a gyűlésen. Ezeken kívül ott volt Hétfalu intelligenciája, a hivatalnokok, papok, jegyzők, tanítók, élükön a nép jólétét s szellemi előhaladását szíven viselő, Henter Gábor főszolgabíróval. Brassóból a megyei választmány részéről megjelentek: Koós Ferencz kir. tanácsos, fiókvál. elnök; Nagy István vál. tag; Kilyéni Endre a Brassói magyar dalegylet elnöke; Szterényi József központi és fiókvál. jegyző és dr. Weisz Ignác vál. alelnök.

Fél három órakor Koós Ferencz elnök magvas-tól megszokott szép beszéddel nyitotta meg — nagy tetszés között — az ülést, általános áttekintést véve a mivel népek összes kulturmozgalmaira s igen sikerlően fejtegetve az E. M. K. E. jelentőségét.

A zajos helyesléssel fogadott beszéd után dr. Weisz Ignác ügyvéd vette át a szót, ismertetve szép beszédben az E. M. K. E. célját s fejtegetve

nak szükségét erdélyrészi magyarságunkra, kifejtette egyúttal a népgyűlés célját.

Bede Dániel hosszafalusi felső népiskolai tanár utalt az E. M. K. E. eddigi áldásos működésére, hivatkozott a segélyekre, melyeket Brassó megye magyarsága tőle kap; hogy a csángóknak is tennie kell az egyletért, ha ők is akarnak általa támogattni. Felhívta a csángókat, lépjenek be az egyletbe.

Borcsa Mihály bácsfalusi ev. lelkész mindekelelt a csángó nép nevében köszönetet mond a brassó megyei választmánynak, hogy a gyűlés által alkalmat adott a csángóknak, megismerni az E. M. K. E. céljait és hivatkozott a csángók sok százados és sokoldalu bajára. Ebben látja okát, hogy a nép eddig nem áldozott az E. M. K. E.-ért. De azért meggyőződése, hogy az a nép, mely annyi viszontagság közt fenntartotta vallását és magyar jellegét, bármilyen keveset is, de fog áldozni az E. M. K. E.-ért is.

Török József tatrangi ev. lelkész csatlakozik előtte szólóhoz a nép bajait illetőleg és ebben látja okát a nép kulturális elmaradásának. De hiszi, hogy a nép helyre fogja hozni a múlt hibáit. Maga részéről is felhívja népét, áldozzanak a haza oltárára az által, hogy áldoznak az E. M. K. E. számára.

Biró Vincze zajzoni községi iskolai igazgató azt hiszi, hogy legegyszerűbb volna, ha 50 vagy 100 csángó család társulna s legalább egy 100 frtos alapítványt tenne községenként, miáltal igen csekély összeg jutna egy-egyre.

Fejér Gyula pürkerczi ev. lelkész alig hiszi, hogy Biró Vincze terve keresztül vihető lenne, bár szívből óhajtana. Azt hiszi, meg kellene a megyei választmányból keresni az egyházakat s községek, lépjenek be testületileg legalább rendes tagoknak; ezenkívül mindazokat, a kik arra valók és még nem tagok.

Fóris Mihály tatrangi bíró (egy egyszerű, józan csángó-magyar) felhívja csángó-testvéreit, áldozzanak a szent ügyért, mert az javukra lesz.

Szterényi József szerkesztő Biró Vincze s Fejér Gyula beszédeivel foglalkozik. Előbbinek tervét nehezen kivihetőnek tartja s a helyett inkább azt ajánlaná indíttassék gyűjtés a csángók közt az iránt, hogy minden család kötelezze magát évenként csak 20 krt. adni az E. M. K. E.-nek, a mi alapítványokra gyűjtetnek, mert elismeri hogy a nép nehezen hozhat nagyobb áldozatot. Utóbbinak megjegyzi, hogy a hétfalusi intelligencia csaknem kivétel nélkül tagja az egyesületnek; a kik nem azok, azokat a megyei választmány már felszólította, felszólítja s fel fogja szólítani. A többiekben csatlakozik az indítványhoz, csak hogy a községek kéri kihagyni, minthogy a képviselők vegyes ajkúak.

Kiss Árpád csernátfalusi ev. lelkész, mielőtt a tárgyhöz szólna, köszönetet mond a fiókegylet választmányának s a gyűlésre kifáradt brassói képviselőknek, népe nevében, ezen gyűlés összehívásáért; majd áttérve a tárgyra, csatlakozik Fejér Gyula indítványához Szterényi módosításával. A nép között pedig a legcélszerűbbnek vélné, évenként, alkalmas időkben külön gyűjtést rendezni s az így begyűlt összeget, községenként külön alapítvány gyanánt kezelni, a mi az alapítványi összeget eléri.

Bede Dániel ismételt felszólalván, kijelenti, hogy az ujonnalakult dalkör vasárnaponként sorra a községekben külön ingyenes estélyeket fog rendezni, de ott lesz az Emke. perselye mindég s ki-kennyit ad a perselybe. a mennyi neki tetszik.

Fejér Gyula ezt is örömmel üdvözlö, csak hogy kívánná, hogy a persely eredménye is mindenkor azon község alapítványához csatoltassék.

Több szóló nem jelentkező, elnök összegezi a különféle véleményeket, melyek azonban mind meg egyeznek abban, hogy a csángóknak is áldozniuk kell az E. M. K. E.-ért.

Ezután egyhangulag határozatba ment.

I. A tíz magyar falu egyházai szőlítasanak fel a választmány által, belépni az Emke. tagjai közé.

Évenként általános gyűjtés rendeztetik — házról-házra — (a csángók között), melyeknek vezetésére a választmány községenként bizottságot küld ki.

III. a négyfalusi dalkör a téli időben vasárnaponként felváltva ingyenes előadásokat rendez a községekben, melyeken perselyes gyűjtést eszközöltek. Ugy ennek, mint az évi gyűjtésnek eredménye az illető község alapítványa gyanánt kezelendő.

Ezen határozatok kihirdetése után az elnök, megköszönve a nagy részvétet, a gyűlés a jelenlévők zajos éljenzése között befejezettnek nyilvánítja.

Érdekes jelenet volt, mikor a bácsfalusi egyház derék, hazafias lelkésze Borcsa Mihály elragadtatva a gyűlés sikerétől. a mai gyűlés emlékére öt frtot ajánlott fel s azért 50 drb. bárczaszelvényt vásárolt, hahár tagja az egyesületnek. Szép példáját azonnal követték mások is, úgy hogy ez 5 frton kívül

adomány gyanánt rögtön begyűlt 8 frt., melyhez járultak: Bácsfalusi Borcsa Mihály, Bácsfalusi Bálint András, Damokos István, Fóris Mihály, Jónás Mihály és Pürkerczi Papp János 1—1 frttal, Pürkerczi Dávid Pál, Tatrangi Mikes István, Pürkerczi Papp Márton és Simon István 50—50 krral.

Ezzel az inpozás gyűlés véget ért s a jelenlévők ismét eloszlottak, magukkal vive azon meggyőződést, hogy jövőben a csángóság is részt fog venni az E. M. K. E. nagy munkájában.

Pro domo.

Ez év elején folyamodtam Brassó város t. képviselőjéhez a község kötelekbe leendő felvételért. — Folyamodtam, mert jogom volt hozzá; mert az 1886. XXII. t. cz. rendelkezéseinek minden részletében eleget tettem. A város t. képviselője — könnyen kimagyarázható okból — elutasította a kérvényt. A tanács indítványára történt. Hogy ennek pusztá személyes oka van, az kézen fekvő. Elutasította a törvény hamis és czélzatos magyarázatával. Megfellebbeztem a határozatot. — A t. közigazgatási bizottság tulnyomó többsége elvetette a képviselő határozatát. Nekem ez teljes elégtétel volt. Többet nem is akartam. A határozat közöltetett a várossal s a képviselő f. hó 14-iki közgyűlésén a tanács és állandó választmány indítványára egyhangulag kimondotta, hogy fellebbez ez ellen.

Távol voltam a városból, mikor ezeu gyűlésről szóló tudósítás lapunkban megjelent, különben megjegyzés nélkül, — szárazon regisztráltam volna a történeteket. De mert a rovatvezető — nemes felháborodásában — utalt arra, hogy én bizonyára megteszem majd megjegyzéseimet, azért tartom szükségesnek kijelenteni, hogy bizony nem teszek én arra megjegyzést. Teljesen felesleges. Megjegyzés nélkül is beszél magáért a tanács eljárása. Az nem tűr kritikát, minden kritikán aluli. Pusztá személyeskedés, a melynek éle azonban engem nem érint. Én azért továbbra is tárgyilagosan fogom kritizálni a városi vagyont s a polgár. ág anyagi érdekeit veszélyeztető kezelést, mint a mi az igazi oka a városi tanácsnak irányomban ez alkalommal is tanusított jóindulatának. A többi a hatóság dolga. A város fellebbezni és a belügyminiszter határozni fog. Alkotmányos államban élünk, az állampolgár jogait törvény védi a hatóság — ez esetben városi tanács — tulkapásai ellen.

Szterényi József.

Helyi és vidéki hírek.

Személyi hírek. Ürmösi Maurer Mihály cs. kir. kamarás, a hermányi kerület országgyűlési képviselője három nap óta városunkban időzik. A képviselő ur január 8—9-ig fog városunkban időzni s ezen idő alatt — mint értesülünk — a kerületéhez tartozó hétfalusi községek is meglátogatandja.

Kinevezés. Fogarasi György huszár alezredes egyelőre jelen rangjában kinevezetett a 9. huszárezred parancsnokává.

Időjárás. Az időjárási tényezők jelen állásában e hétre ennek első felében enyhébb, részben ködös, csapadékokkal változó időt várhatni, mely után szárazabb és hidegebb lesz.

Megei ügyek. Törvényhatósági bizottsági pótválasztás volt szombaton megyénkben. Brassóban megválasztottak: Gmeiner Gyula és Miller György. A választásban nagyon kevesen vettek részt. A vidékről megválasztottak: a III. vál. kerületben Goldschmidt Márton szentpéteri jegyző, IV. ker. Hincz Lajos földvári gazdasági isk. igazgató.

Az E. M. K. E. halottja. Halottja van az Emke. brassó megyei választmányának. Szabó Incze m. k. államvasuti mérnök, a fiók választmány tagja f. hó 17-én d. e. 10 órakor élete 35., boldog házassága 8. évében rövid szenvedés után jobblétre szenderült. A boldogultban példás férj és atya és áldozatkész honpolgár, társadalmunk egy hasznos tagja, halt el, kinek elhunytá fájdalmas érzést fog kelteni széles körben. — Temetése tegnap délután ment végbe általános részvét mellett, melyen az elhunyt kartársain kívül megjelent helybeli a középipar iskola tanári kara s ifjusága, melynek az elhunyt tanára volt, számos barátja és ismerőse. A gyászszertartást Bitai ev. ref. segédlelkész tartotta ki megható gyászbeszédet tartott. Béke az elhunyt poraira!

Felolvassás. A tanári kör felolvasásai, mint értesülünk, jövő évi január 7-én, vasárnap, d. u. 5 órakor fognak megkezdődni. Az első felolvasást Rombauer Emil főreáliskolai igazgató fogja tartani. Az aranycsinálás mesterségéről.

Dalestély. A „Kronstädter Männergesangverein“ szombaton tartott dalestélye, mint különben a kitűnő vezetésnek örvendő, jó s buzgó tagokban bővelkedő egyletnek minden produkciójára, kitűnően sikerült. — Krentzer nehéz férfikara: „Csatadal“, Pfeil kedves sta-

jer modorban komponált népdala, Kremser „Németalföldi dala“ leheletszerű pianissimójával s Weinwurm „Szerelmi dalok“ gondosan voltak betanulva s hatásosan énekeltettek, valamint Rheinbergnek két vegyes kara „Szerelmem rózsabokor“ s „Minden gondolatom“ is. Schubertnek ritka szépségű „Ständchen“ című karában Giesel kisasszonynak alkalmá nyílt érczes althangját nagytetszés között érvényesíteni, Schumannnak „Czigányélet“ című, soloquartettel bíró férfi-négyesében, mely szintén igen jól ment, csak sajnálhatuk, hogy a jellemző zenekar zongorakísérettel pótolatott. Hiemesch Ida kisasszony Agathe nagy áriáját „Büvös vadászból“ énekelte értelmesen s tisztán. — Frank, Krause, Kling, Pöschel s Theimer urak pedig oly gyönyörűen játszották Schubert hires „Forellen Quintett“-jéből az Andentét, hogy azt ismételniök kellett. Az élvezetes estélynek igen nagy közönsége volt.

Rendőri hírek. A rendőrség vasárnap öt csavargó-koldust fogott el Dereszttyében s bekísérte Brassóba.

Siketnéma-intézetet akar felállítani Kolozsvár városa. Ezzel a kérdéssel foglalkozott legutóbb a városi közgyűlés.

Fegyvergyár. Az osztrák fegyvergyár igazgatósága erőiesen tiltakozik az ellen, hogy Magyarország honvédségének fegyvereit a tervbe vett magyar fegyvergyárral készíttessék. A jelentés erőiesen óvást tesz az osztrák fegyvergyár jogainak megsértése ellen, s kijelenti, hogy kárpótlást fog követelni a honvédség számára szükséges fegyverek gyártásának jogtalan elvonása miatt.

A német trónörökös betegsége. A San-Remóban 17. é. d. e. kiadott orvosi jelentés szerint a trónörökös gégefőjének bal felén most egy újabb kis képződmény mutatkozik, mely egy kevésbé magasabban fekszik, mint az október hóban támadt kelevény. Ez utóbbi részben hegedéseket mutat és jóval leapadt. A trónörökös hogyléte másként állandóan igen jó.

Táviratok.

Bécs, decz. 19. (A „Brassó“ eredeti távirata.) Tegnap ő felsége elnökléte alatt egy óráig tartó minisztertanács volt, melyen részt vettek: Tisza, Bylandt, Fejérváry és Velsheimb miniszterek. Ma koronatanács lesz. Ennek előkészítésére tegnap d. u. valamennyi miniszter három órán át előértekezletet tartott. Tisza ismételt tanácskozott Kálnokyval.

Közzgazdaság.

Faszállítás.

A kassa-odenbergi vasút pályázatot hirdetett az 1888. évben falyafentartási célokra szükséges épület-, hid- és egyéb fák szállítására és pedig:

Körülbelül 96.7 m. * deszka, jegenye vagy luczfenyőfából.

27.4 m. * gerenda, fedő lécz és korlátfa jegenye vagy luczfenyőből.

14.2 drb kézi és vonó sorompó gémfa jegenye vagy luczfenyőfából.

119.4 m. * palló-deszka, erdei fenyőfából.

55.5 m. * különféle hosszú és keresztartók, korlátok stb. erdei fenyőfából.

135.3 m. * különféle épület- és sorompófa vörös fenyőfából.

100.7 m. * hidfa, tölgyfából.

15850 drb különféle kerítéshez való gömbölyű puha lécz- és szél-deszka.

7.0 m. * különféle oszlop- s állványfa, puhafából.

Az ajánlatok, melyek ivenként 50 kros kros bélyeggel látandók el, lepecsételve és a borítékra e felirattal:

Ajánlat 24729/3092. A II. 1887. számhoz, legkésőbbben f. évi december 31-ig déli 12 óráig titkárságunknál (Budapest, Széchenyi utca 2.) bérmentesen nyújtandók be.

Az ajánlat vagy az egész szállításra, vagy pedig annak egy részére tehető, mely részmenyiség azonban legalább is az egy és ugyanazon fánéből az összes szállítandó mennyiség-t magában foglalja.

A benyújtandó ajánlatban az egységár köbméterenként, bérmentesen a társaság valamely állomására érte és a legrovidebb szállítási határidő teendő ki, valamint azon nyilatkozatot is magában foglalja, hogy ajánlkozó ajánlatával 1888. január végeig kötelezettségben marad.

Bána-pénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének megfelelő 10%-ka készpénzben vagy óvadékpénzben értékpapirokban, mely utóbbiak azonban 10%-kal a napi árkeleten alul számíthatók, az ajánlat benyújtásával egyidejűleg teendő le a budapesti főpénztárnál. — Bővebb értesítést nyújt a brassói kereskedelmi és iparegyet irodája.

Brassai piaci árfolyam.

— Adler L. Jakob jelentése. —

Brassó, 1887. december hó 20-án

Román papírpénz a 20 frankos	8.38 vétel	8.40 eladás
ezüstpénz a 20	8.32	8.33
Napoleon d'or (aranypénz)	10.07	10.10
Török lira	11.40	11.42
Arany	6.—	6.05
Orosz papírrubel	107.—	108.—

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

H I R D E T M É N Y E K.

Szám 13166—1887.

Hirdetmény.

Miután a városi közönség képviselői Brassó városának a helypénzek és vásárdíjak beszedésére engedélyezett jog haszonbérbe adása végett a folyó évi november hó 23-án megtartott írásbeli árverezés eredményét el nem fogadta, nevezett jognak az 1888. évi január hó 1-től december hó 31-éig terjedő haszonbérbe adása végett f. évi december hó 27-én ujonnan írásbeli árverezés fog tartatni.

Ez azon megjegyzéssel tétetik közhirre, hogy vállalkozni óhajtok erre vonatkozó, zárt írásbeli ajánlatukat, melyhez az egy évre ajánlott összegnek 10 %-át képező bántpénz esatolandó, folyó évi december hó 27-én délelőtti 11 óráig, a városi gazdasági hivatal gondnokának, Hintz Ernő urnak adják át.

Az írásbeli ajánlatoknak bizottmányilag való felbontása f. évi december hó 27-én délelőtti 12 órakor történik.

Vállalkozni óhajtok kötelesek ajánlatukban bevallani, hogy előtűk az árverezés és haszonbér feltételei ismeretesekek ezeknek teljesen alávetik magukat; továbbá kötelesek az egy évre ajánlott haszonbéri összeget számokkal és szavakban kifejezni.

Az árverezés és haszonbér feltételei a városi gazdasági hivatalnál a szokost hivatalos órákban az árverezés napjaig közszemlére ki fognak tétetni.

Brassó, 1887. december hó

A városi tanács.

Ü. sz. 511—1887.

Árverési hirdetmény.

A „Georg Türk's Sohn” csödtömege hitelezői által kinevezett hitelezői választmánynak 1887. évi november hó 22-ik napján hozott határozata alapján a csödtömeghez tartozó leltározott ingóságok (butor és papirgyári berendezési tárgyak és papir-készletek és anyagok) értékesítése céljából ezen ingóságok, valamint a csödtömeghez tartozó összes követeléseknek nyilvános árverés útján leendő elárverezésére határidőül folyó 1887. évi december hó 19-ik napja, illetve következő napjai mindenkor délelőtti 10 órakor tűzetik ki.

Miről a venni szándékozók azon hozzáadással értesítettnek, hogy az árverés a helyszínen, Bolonya külvárosban fekvő „Türk-féle papirgyár” helyiségében fog megtartatni, és hogy az ingóságok egyenként, de a lehetőség nagyobb részletekben és a leltári becsáron alól is, de mindenkor készpénz fizetés mellett fognak a legtöbbet ígérőnek eladatni, és birtokba bocsátatni.

Brassó, 1884. évi december hó 7. A hitelezői választmány és csödtömeg gondnok felkérésére

Nemes Péter,
kir. közjegyző.

(483) 3—3

Hirdetmény.

A magas földmívelés-, ipar és kereskedelmi miniszteriumnak f. 1887. évi január hó 13-án 70718. sz. IX. b. a. kelt rendelete folytán a brassói ipar és kereskedelmi kamara kereskedelmi osztályának 16 és iparosztályának szintén 16 tagjának ujra választása iránt a választási határidő hétfőre, azaz 1888. évi január hó 9-ére d. e. 9—12 és d. u. 3—6 óráig a tanácsház nagytermében ezennel kitűztetik.

Ezt a választás vezetésével megbízott bizottság azon megjegyzéssel hozza köztudomásra, hogy a választás ugy a kereskedőkre, mint az iparosokra nézve elkülönítve történik és hogy mindazon brassói iparosok és kereskedők választbírók és választóképesekek, kik az illető választók névjegyzékébe fel vannak véve.

Mindenik választó csakis sz. melye sen szóval vagy írásban adhatja be szavazatát. A választók jogerőre emelkedett névjegyzéké aláírott választási elnök hivatal helyiségében — tanácsépület nagy utca 519. h. sz. II. emelet — a választók részéről betekintés végett a hivatalos órák alatt a választás napjaig ki van téve.

Brassó, 1887. december hó 9. A választás végrehajtásával megbízott bizottság:

Hintz Ernő,
bizottsági elnök.

Ház- és erdőeladás.

Előpatakon a sétatér közepén levő Antos-féle vendéglő és az árapatak-előpataki 293. számú tjkvben 1483, 1583 $\frac{1}{2}$, 1582 $\frac{1}{2}$, 1583, 1584. hr. számok alatt előforduló Előpatakára befüggő 56 hold 500 □ kiterjedésű fiatal csereerdő örök áron eladó. Bővebb fétvilágosítást ügyvéd Kökössi Endre ad Seps-Szentgyörgyön.

En, Csillag Anna

185 ctm. hosszú óriási Loreley-hajammal, melyet az általam föltalált kenőcs 14 havi használata után nyertem, bizonyítom, hogy e szer megakadályozza a hajkihullást, elősegíti a hajnövést és erősíti a hajbőrt, — uraknál elősegít egy teljes erős szakállnövést, rövid ideig való használat után a hajnak, valamint a szakállnak természetes színt és sűrűséget kölcsönöz és megóvja a korai őszüléstől a legmagasabb korig. — Egy köcsög ára 50 kr., 1 frt, 2 frt. Postával küldés naponként a pénz előleges beküldése v. posta-utánvétel mellett az egész világba.

CSILLAG és TÁRSA

(278) Budapest. 19—20
király-utca 26. szám alatt.

Wiesbadeni bevenni való forrókúti forrás-sók

gyártva

Wiesbaden város és a fürdőigazgatóság hivatalos ellenőrzése mellett.

Ezen bevenni való wiesbadeni forrókúti forrás-sók koncentrált alakban tartalmazzák a forró-kut összes gyógyerejű alkatrészeit. Forró vízben feloldva ugyaz a hatása, mint a forró kut vizének. Mellőzi a lélegzési és emésztése bántalmakat s különösen alkalmas utazásokra s szállításra.

Ára egy pohárnak 1 frt 20 kr.

További szintén hivatalos ellenőrzés mellett készülnek: wiesbaden forrókúti-pastillák, dobozonként 60 krralt Wiesbaden-forrókúti szappan; drb. 50 kr. Wiesbaden forrókúti nyers-só fürdőknek; 1 kgr. 1 frt 50 kr.

Szétküldés a

Wiesbadeni kút-iroda által Wiesbadenben.

Egyedüli főraktár Ausztria-Magyarország számára: Brady K. gyógyszerésznél Kremsierben (Morvaország.) — Valódi minőségben kapható Brassóban: Kellemen Ferencz gyógytárában a „Fehér templom”-hoz, és Jeckelius Nándor gyógytárában a „Remény”-hez.

Hirdetmény.

160.000—200.000 osztr. ért. forintnyi kölcsönt kíván Magyarországon, Brassó megyében fekvő Hosszufalu nagyközség felvenni amortisatio és kedvező feltételek mellett; felvenni oly célból, hogy ez összeggel Brassó városával fennálló megváltási kötelezettségének egyszerre eleget tehessen.

Ezen kölcsön biztosításául szolgál Hosszufalu községének kizárólagos tulajdonát képező, teljesen tehermentes és telekkönyvezett ingatlanok és következő jogok:

- Egész évi kizárólagos korcsmárlási jog, melynek évi jövedelme 6754 frt; ez összeg azonban az italvám felállításával által tetelesen fokozható;
- malonjog a ványolókkkal, melyek évi 4267 forintot jövedelmeznek;
- szántók és kaszálók, a melyek évi 1325 frtra menő jövedelmet hoznak;
- 3952 hold legelő, a mely — 15 frtjával számítva holdját — 59.280 frtnyi értéket képvisel;
- 11.968 hold erdővel, a mely — 20 frttal számítva holdját — 239.360 frtnyi értéket képvisel.

A mennyiben elfogadható ajánlkozó jelentkezik, a község hajlandó a fennirt összegnek előleges és egyszerre történendő lefizetése fejében az a), b) és c) pontok alatti jogokat, szántókat és kaszálókat, kölcsönös egyezség útján, hosszabb időre haszonbérbe is adni.

Végül megjegyeztetik, hogy a község 9000 lélekszámmal bir és házak száma a 2000-et felül haladja, lakosai jó módu polgárok.

Az ajánlatok a feltételekkel együtt a következő címre „A községi előjárásnak Hosszufalu, Brassó megye, Magyarország” küldendők 1888. évi február 15-ig.

(483) 2—3

A községi előjárás.

Legjobb minőségekről felelünk!

Brassói egyesült műmalmok.

A brassói legnagyobb versenyképességű műmalmok egyesülése által azon kellemes helyzetbe jutottunk, eddig el nem ért kitűnő minőségű

örleményeket

előállíthatni, melyeket legolcsóbb árak mellett ajánlunk a n. érd. közönségnek.

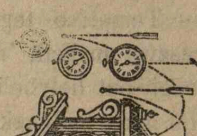
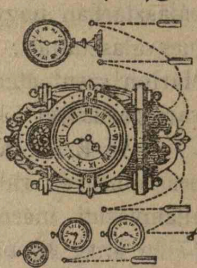
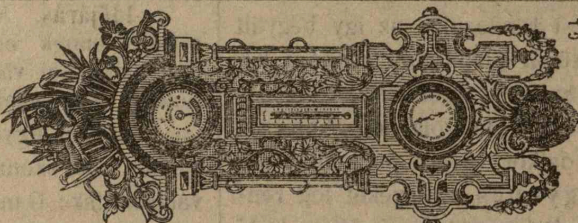
A t. cz. gahonatermelő közönségnek pedig tudomására hozzuk, hogy szövekeztünk alapján bármely mennyiségű buzának megvásárlása részünkre lehetőségessé vált — és hogy mindig azon helyzetben vagyunk, hogy a legmagasabb piaci árakat fizethetjük.

(460) 10

Brassói egyesült műmalmok.

Königes, Hesshaimer, Prentner, Seevald, Pellionis, Binder, Paul, Hügel

Legnagyobb versenyképesség!

17

(150)

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

17

1